

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

**Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Valgamaa Kutseõppekeskuse
õppekavarühma
materjalide töötlemise
(klaas, paber, plast, puit)
hindamisaruanne**

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2021

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	4
3. Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	8
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	8
3.2 Õppimine ja õpetamine	10
3.3 Õpetajad.....	16
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma osas	19

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas (ÕKR) ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on ÕKR-i eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad ÕKR-i õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad ÕKR-ile vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga 14.09.2021.

EKKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Madis Annus	kutseõppe ekspert, Tallinna Haridusameti hariduskorralduse osakonna peaspetsialist, hindamiskomisjoni esimees
Katrin Kivisild	kutseõppe ekspert, Haridus- ja Noorteameti ettevõtlus- ja karjääriõppe programmi "Edu ja Tegu" programmijuht, Practicegate OÜ tegevjuht, hindamiskomisjoni sekretär
Magnus Maiste	kutseõppe ekspert, Tartu Kutsehariduskeskuse ehituse-ja puiduosakonna juhataja, hindamiskomisjoni liige
Viljar Vissel	tööandjate esindaja, SA Virumaa Muuseumid juhatusel liige, hindamiskomisjoni liige

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse 11.10.2021. Hindamiskomisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas hindamiskomisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKA-ga. Hindamiskomisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Hindamiskomisjonis lepitati kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks. Kooli eneseanalüüsi aruandes kriteeriumide all kirjeldatu vajas lisamaterjale, et saada paremat ettekujutust kooli materjalide töötlemise õppekavarühma (ÕKR) tegevustest hindamisperioodil.

Hindamiskülastus kooli toimus hübriidkülastusena 01.11.2021, kus hindamiskomisjoni kaks liiget osalesid vestlusel kohapeal ja kaks hindamiskomisjoni liiget osalesid vestlustel veebi vahendusel. Hindamiskomisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused veebikeskkonnas *Microsoft Teams* ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Hindamiskomisjon tutvus materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ÕKR-i õpikeskkonnaga ja -vahenditega. Enne hindamiskülastust vestles hindamiskomisjon materjalide töötlemise ÕKR-i praktikaettevõtetega, mis toimusid telefonitsi vahemikus 26.10-

28.10.2021 vastavalt kokkuleppele. 26.10 vesteldi AS Sanwood ja Puidu Taavet OÜ esindajatega ning 28.10 OÜ A&M Tõllakuur esindajaga. Lisaks vesteldi 03.11 ka materjalide töötlemise ÕKR-i vilistlasega.

Peale külastust leppisid hindamiskomisjoni liikmed kokku hindamisaruande struktuuri osas ja koostati hindamisaruande esmane variant. Hindamiskomisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad hindamisaruandes.

EKKA esitas esmase aruande koolile tutvumiseks 07.11.2021. Hindamisaruande lõpliku variandi koostamisel hindamiskomisjon ei arvestanud kooli kommentaari. Hindamiskomisjon esitas lõpparuande EKKA-le 22.12.2021.

2. Üldosa

● Kooli kontaktandmed:

- Koolijuhi nimi: Margus Ojaots
- Kooli aadress: Loode 3, Valga linn
- Telefon: +372766 8575
- E-post: info@vkok.ee
- Koduleht: www.vkok.ee
- Hindamise korralduse kontaktisik:
Hiie Taniloo, arendusjuht,
+372 53487072, hiie.taniloo@vkok.ee

● Kooli lühitutvustus

Valgamaa Kutseõppekeskus loodi 1. septembril 1999. aastal Helme ja Valga kutsekoolide liitmisel üheks Haridus-ja Teadusministeeriumihaldusalas olevaks riigi õppeasutuseks. Aastatel 2009-2011 valmis Valga linnas uus Valgamaa Kutseõppekeskuse hoonetekompleks, mis avati pidulikult 1. septembril 2011. aastal.

Kooli missioon: Parendada inimeste sotsiaalset positsiooni ühiskonnas.

Kooli visioon: Tehnoloogiliste oskuste ja teadmiste arendamine ning personaalne lähenemine tagavad inimeste heaolu, ühiskonna sidususe, looduskeskkonna säilimise ja kultuuriruumi kestvuse.

Kooli arengukava 2016-2020 peamised eesmärgid:

1. Kaasaegsed õppekavad ja õppevormid tagavad ühiskonna liikmete osalemise õppeprotsessis.
2. Ettevõtlikus võimaldab koolil muutuda huvigruppidele koostööpartneriks.
3. Koolis kasutatavad õppemeetodid ja õppevahendid vastavad ühiskonna ootustele.
4. Individuaalne lähenemine õppurile/õpilasele võimaldab leida talle sobiva arengutee.
5. Kooli usaldusväärsus tagab koolile hea maine.

Materjalide töötlemise ÕKR kuulub Valgamaa Kutseõppekeskuses tehnika valdkonda. Õpe toimub Valgamaa Kutseõppekeskuses ja Urvaste Koolis. ÕKR-i juhtimise eest vastutav on juhtõpetaja.

- **Hinnatav õppekavarühm**, ülevaade analüüsivatest õppekavadest.

Tabel 1. Ülevaade materjalide töötlemise ÕKR-i õppekavadest.

Õppekava nimetus/	Õppekava	Maht EKAP-ites	Rakendamise aasta	Õppevorm	Link rakenduskavale

kvalifikatsiooni tase	kood EHISes				
Puidutöötleja, tase 2 kutseõpe	215662	60	Uuendatud 2021	Statsionaarne koolipõhine	https://tahvel.ee/#/curriculum/2031/version/4365
Pehme mööbli valmistaja, tase 4 kutseõpe, esmaõpe	140850	60	Uuendatud 2021	Statsionaarne koolipõhine, töökohapõhine ja mitte-statsionaarne	https://tahvel.ee/#/curriculum/595/version/1283
Tisler, tase 4 kutseõpe (kutsekeskharidus), esmaõpe	131738	180	Uuendatud 2021	Statsionaarne koolipõhine	https://tahvel.ee/#/curriculum/823/version/1831
Tisler, tase 4 kutseõpe, esmaõpe	131917	120	Uuendatud 2021	Statsionaarne koolipõhine, töökohapõhine ja mitte-statsionaarne	https://tahvel.ee/#/curriculum/824/version/1847
Puidupingi-operaator, tase 3 kutseõpe	130217	60	Uuendatud 2021	Statsionaarne koolipõhine, töökohapõhine ja mitte-statsionaarne	https://tahvel.ee/#/curriculum/1909/version/4096

Allikas: Kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüs.

Valgamaa Kutseõppekeskuses on hindamisperioodil võimalus olnud materjalide töötlemise ÕKR-is oskusi omandada kokku neljal erineval erialal (vt Tabel 1).

- Ülevaade õppekavadel õppijate arvudest (sh alustanud, lõpetanud).

Tabel 2. Ülevaade materjalide töötlemise ÕKR-i õppekavadel õppijatest hindamisperioodil.

Eriala ja õppekava nimetus/ õppekavakood/ õppevorm	Alustamise aasta	Õpinguid alustanud õppijad	Õpingud lõpetanud õppijad	Lõpetanute osakaal %des
Tisler, 131738, koolipõhine õpe	2016	18	8	45%
Tisler, 131738, koolipõhine õpe	2017	10	3	30%
Tisler, 131738, koolipõhine õpe	2019	6		
Tisler, 131738, koolipõhine õpe	2020	14		
Tisler, 131738, koolipõhine õpe	2021	5		

Puidupingi-operaator, 130217, töökohapõhine õpe	2018	5	3	60%
Puidupingi-operaator, 130217, koolipõhine õpe	2018	7	5	72%
Puidupingi-operaator, 130217, koolipõhine õpe	2019	8	4	50%
Puidupingi-operaator, 130217, koolipõhine õpe	2020	7	5	72%
Puidupingi-operaator, 130217, koolipõhine õpe	2021	2		
Tisler, 131917, koolipõhine sessioon õpe	2019	13	4	31%
Puidutöötleja, 215662, koolipõhine õpe	2020	5	5	100%
Puidutöötleja, 215662, koolipõhine õpe	2021	7		
Pehme mööbli valmistaja, 140850, mittestatsionaarne koolipõhine sessioon õpe	2021	15		
	Õppijaid kokku	122	37	

Allikas: Kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüs.

Valgamaa Kutseõppekeskuses on hindamisperioodil materjalide töötlemise ÕKR-i erialadel kokku alustanud 122 õppijat ja 1. novembriks 2021 on lõpetanud 37 õppijat, õppijad veel läbivad õpinguid kuuel õppekaval (vt Tabel 2) ja 1. novembri seisuga õpib 60 õppijat.

- **Ülevaade täiendusõppe kursustest arvudes** (täienduskoolituste arv, alustanud ja koolituste lõpetanud õppijate arv).

Tabel 3. Materjalide töötlemise ÕKR-i täiendusõppe koolitused aastatel 2016-2021.

Kursuse nimetus	Ajaperiood	Maht tundides	Lõpetajate arv
Puidu ja puidupõhiste materjalide lõiketöötlemine puidutöötlemispinkidel	01.04.2016–07.05.2016	80	5
Puitmööbli restaureerimise põhioskused	16.03.2018–12.06.2018	80	10
Puitmööbli restaureerimine	1.02.2019–22.04.2019	80	11

Kutseõppe kvaliteedi hindamisaruanne

Pehmemööbli valmistaja koolitus –mööblieseme polsterdamine ja riidega katmine	12.02.2020– 09.06.2020	96	12
Puidust väiketoote valmistamine	20.02.2021– 21.02.2021	10	1
		Lõpetajaid kokku	39

Allikas: Kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüs.

Hindamisperioodil on materjalide töötlemise ÕKR-is pakutud täiendusõppe koolitusi viie kursuse raames ja lõpetajaid on olnud kokku 39.

3. Materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

3.1.1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud, õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust

Materjalide töötlemise ÕKR-is on Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmetel viis kehtivat õppekava.

Dokumendianalüüsist selgus, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, et kool lähtub õppekavade arendamisel, sh materjalide töötlemise ÕKR-is, OSKA-st tulenevatest järeldustest. Vestlustest selgus, et OSKA valdkondliku uuringu alusel on puudu näiteks CNC-pingi operaatoritest. OSKA valdkondlikule uuringule tuginedes soovib hindamiskomisjon materjalide töötlemise õppekavade arendustegevusena koolil kaaluda CNC-pingi operaatori õppekava rakendamist. Rakendamisel soovib hindamiskomisjon kaaluda koostööd, et vajaminev seadmete soetamine viia läbi koostöös praktika ettevõtetega, see lahendab praeguse ruumipuuduse probleemi.

Dokumendianalüüsist selgus, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, et õppekavade arendamisel kasutatakse erialaetevõtelt saadud tagasisidet praktikantide oskuste kohta. Vestlustest selgus, et tagasiside kogumine on kohati juhuslik ja haaratud on vähe vastajaid. Samuti ei koguta praktikaetevõtelt tagasisidet õppekavade arendusvõimaluste kohta. Hindamiskomisjon soovib koguda süsteemselt kõikidelt osapooltelt õppekavade arendamiseks vajalikku informatsiooni. Toetame kooli eneseanalüüsi aruandes kavandatud parendustegevust uuendada tagasiside kogumise süsteemi.

Vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-is on hindamisperioodil rakendatud põhiliselt koolipõhist õppevormi. Selleks, et töötaval õppijal oleks lihtsam ühitada tööd ja koolipõhist kutseõpet, soovib hindamiskomisjon materjalide töötlemise ÕKR-i õppekavade arendustegevusena koolil kaaluda paindlike õppevormide arendamist nagu näiteks töökohapõhise õppevormi rakendamist. Samas hindamiskomisjon tunnustab kooli uue õppekava "Puidutöötaja, tase 2" välja töötamise ning rakendamise eest. Koostöös Urvaste Kooliga on loodud uued võimalused hariduslike erivajadustega (HEV) õppijatele.

Vestlustest selgus, et õppekavade koostamine ja arendamine toimub õppeosakonnas juhtõpetaja koordineerimisel koos kooli arendusjuhiga. Hindamiskomisjon soovib kaasata kooli õppekavade koostamise ja arendamise protsessi senisest enam suuremaid praktikaetevõtteid, et tihendada seeläbi koostööd ettevõtjatega, arendada praktikaetevõtete juhendajate pädevusi õppekavade koostamise ja sisu osas ning õppekavad vastaksid konkreetsemalt tööturu vajadustele. Oluline on, et õppekavade areng oleks pidev protsess ning need oleksid aja- ja asjakohased. Hindamiskomisjon soovib töötada välja ja rakendada regulaarne õppekavaarenduse süsteem, et pakkuda õppijatele kiirelt muutuva tööturu tingimustes tööturule vastavaid õppekavu.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetööga seotud dokumentide analüüsist ning vestlustest selgus, et kool on viinud läbi koostööprojekte Valga Gümnaasiumiga ning need on olnud väga edukad. Heaks näiteks on Valga Gümnaasiumi valikkursuse raames 2016/17. õppeaastal läbi viidud projekt, mille käigus ehitati Valga Gümnaasiumi ja Valgamaa Kutseõppekeskuse õpilaste koostöös kaks parve Paadirallil osalemiseks ning samuti 2020/21. õppeaastal viidi läbi sama valikkursuse nädala raames valikkursus "Puidust väiketoote valmistamine". Õppekavaarenduse juures soovib hindamiskomisjon luua järjepidev koostöö/ühisõppekava Valga Gümnaasiumiga, et suurendada potentsiaalsete tulevaste õpilaste arvu ning propageerida materjali töötlemise erialasid. Hindamiskomisjon toetab vestluses kooli direktoriga mõtet luua koostöö Valga üldhariduskoolidega, et viia läbi tulevikus õpilaste tööõpetuse tunnid Valgamaa Kutseõppekeskuse praktikabaasis.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetööga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et kool planeerib materjalide töötlemise ÕKR-is viia 2021/22. õppeaastal läbi kaks täiendkoolitust: "Keskkonnasäästlikud viimistlusmaterjalid ja nende kasutamine" ja "Mööbli 2D-CAD joonestus ja 3D modelleerimine", mis on valminud koostöös kohalike ettevõtetega Zacman OÜ ja Raindesign OÜ. Hindamiskomisjon tunnustab kooli ja ettevõtete vahelist koostööd ning vestlustest kooli juhtkonnaga toetab mõtet edaspidi välja töötada ja pakkuda erinevaid õpiampse. Samuti soovib komisjon leida võimalusi suurendada koostööd ettevõtetega ja teiste huvigruppidega, et pakkuda piirkonna ettevõtjatele uute oskustööliste väljaõppe koolitusi ning edendada töökohapõhise õppe võimalusi, sh kaaluda võimalust CNC-pingi operaatori õppekava väljatöötamist ja rakendamist.

3.1.2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel

Dokumendianalüüsist selgus, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetööga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i erialade õppekavade moodulite rakenduskavades kavandatud õpe ning õppesisu, meetodid ja hindamiskriteeriumid toetavad võtmepädevuste arendamist. Hindamiskomisjon toob välja vestlustest õpetajatega nende arvamuse, et materjalide töötlemise rakenduskavades tuleb edaspidi enam rõhku pöörata mooduli- ja võtmepädevuste lõimimistele. Komisjon nõustub õpetajate arvamusega.

Vestlustest selgus, et üldõpingute moodulite õpetajad on kaasatud rakenduskavade koostamisesse, kuid nad ootavad suuremat kaasamist rakenduskavade arendusse teiste moodulite õpetajate poolt, et koos analüüsida ning täiendada õpiväljundite saavutamiseks rakendatud õppe- ja hindamismeetodeid. Üldõpingute moodulite õpetajad tõid vestluses välja, et lõimingu puhul ei ole kõigil osapooltel alati selge, kuidas lõimimise erinevaid võimalusi toetatakse, näiteks erinevate teemade ajaline järjestatus, et õpilasel tekiks paremad seosed teemade lõimimisel õppeprotsessi. Hindamiskomisjon tunnustab üldõpingute moodulite õpetajaid, et nad leiavad erinevaid võimalusi õpilaste toetamiseks, näiteks on mitmed korrad õpilased pöördunud üldõpingute moodulite õpetajate poole seoses oma õppetööga seotud mure või probleemiga, et saada tuge ja nõu.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetööga seotud dokumentide analüüsist, ning vestlustest selgus, et valikõpingute kavandamisel on seni lähtunud kooli võimalustest. Õppekavade rakenduskavades on valikõpingute moodulid asjakohased ja toetavad õpilaste võtmepädevuste saavutamist, näiteks on kohalike ettevõtete soovitusel loodud moodul "Sissejuhatus tootedisaini". Samuti on kool planeerinud kevadperioodi mitmeid "õpiampse" nendele inimestele, kes soovivad omandada omale vajalikke lisateadmisi, kaasates neid õppivate õppegruppide juurde ning selle kaudu teenida koolile lisatulu.

Vestlustest selgus, et õppijad ei osanud välja tuua erinevaid valikõpingute moodulite nimetusi ning kes, millal, mis alustel ja kuidas valikõpingute mooduleid valib. Seetõttu soovib hindamiskomisjon

panna suuremat rõhku, et igal õppijal oleks informatsioon valikõpingute moodulitest ja nende valimise võimalustest.

Järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õppekavade ja õppekavaarenduse kohta

Tugevused

1. Õppekavade valikõpingute moodulite pakkumisel arvestatakse piirkonna ettevõtete ettepanekutega.
2. Valikõpingute planeerimine kevadperioodi, et pakkuda väljaspool kooli huvilistele nn "õpiampsu" kaasates neid õppivate õppegruppide juurde ning selle kaudu teenida koolile lisatulu.
3. Kool on arendanud koostöös Urvaste Kooliga välja ja pakub õppimisvõimalusi lähipiirkondade hariduslike erivajadustega õppijatele.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

1. Üldõpingute moodulite õpetajaid ei ole hindamisperioodil piisavalt kaasatud üldõpingute moodulite ja põhiõpingute ning valikõpingute moodulite lõimimise väljatöötamisse. Hindamiskomisjon soovib kaasata üldõpingute moodulite õpetajaid õppekavade rakenduskavade koostamise protsessi senisest süsteemsemalt ning selgemini välja töötama lõimimiste erinevaid võimalusi, et õppijal tekiks paremad seosed õppetöös.

Arenguvõimalused

1. Leida võimalusi, et õppekavade avamine ja erinevate õppevormide pakkumine oleks järjepidevam, kuna hindamisperioodil on mitmed avatud erialad jäänud ühekordseteks.
2. Leida võimalusi suurendada koostööd ettevõtetega ja teiste huvigruppidega, et pakkuda piirkonna ettevõtjatele uute oskustöölise väljaõppe koolitusi ning edendada töökohapõhise õppe võimalusi, sh kaaluda võimalust CNC-pingi operaatori õppekava väljatöötamist ja rakendamist.
3. Leida võimalusi vajaliku info jagamiseks ja õppijate teavitamiseks, et igal õppijal oleks informatsioon valikõpingute moodulitest ja nende valimise võimalustest.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. Õppijate erialavalik on toetatud;
2. Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktikal lähtub õpiväljunditest;
5. Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

3.2.1. Õppijate erialavalik on toetatud

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist, ja kooli kodulehekülje analüüsist, selgus, et põhiline teavitusallikas õppimisvõimaluste kohta on kooli koduleht. Sealt leiab infot erinevate õppekavade kohta, kus sisseastujal on võimalik näha õppekava koos moodulite rakenduskavadega.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetööga seotud dokumentide analüüsist, ning vestlustest selgus, et kooli vastuvõttu reguleerib kooli õppekorralduseeskirja lisa 1 "Valgamaa Kutseõppekeskuse õpilaste vastuvõtu kord" ja "Valgamaa Kutseõppekeskuse vastuvõtukomisjoni töökord". Kõik vastuvõtuga seotud info on koondatud kooli koduleheküljel ühte rubriiki. Avaldust sisseastumiseks on võimalik esitada Sisseastumise Infosüsteemis (SAIS) või paber kandjal koostöös vastuvõtu töötajaga Valgamaa Kutseõppekeskuses. Koolis on jaotatud dokumentide, sh avalduste vastuvõtt talviseks vastuvõtuks (jaanuar) ja suviseks vastuvõtuks (mai-august). Vastuvõtuvestluse viivad läbi valdkonna juht, tulevane kursusejuhataja, sotsiaalpedagoog. Vastuvõtuvestlustel jagatakse kooli poolt infot tulevastele õppijatele pakutavate tugiteenuste ja toetuste kohta.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist, ning vestlusest selgus, et kooli vastuvõttu reklaamitakse kooli õpilasesinduse eestvedamisel sotsiaalmeedias, näiteks kooli Facebooki lehel ja Instagramis. Lisaks osaleb kool enda reklaamimiseks aktiivselt ka messidel, nii Valgamaa kui ka üleriigilistel.

Materjalide töötlemise ÕKR-is erialade tutvustamiseks toimuvad koostöös Valga valla põhikoolide ja Valga Gümnaasiumiga eelkutseõppe päevad nende õpilastele. Vestlustest selgus, et sellel üritusel on uute õppijate leidmiseks märgatav mõju olemas ning tänu korraldavale üritusele tuleb Valga valla põhikoolidest ja Valga Gümnaasiumist rohkem õppijaid. Lisaks korraldatakse õppijate erialavaliku toetamiseks ka regulaarselt kooli lahtiste uste päevi.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist, selgus, et hindamisperioodil on materjalide töötlemise ÕKR-is töökohapõhise õppevormi korral kool korraldanud ettevõtetes infopäevi, kus tutvustatakse tulevastele õppijatele näiteks õppekava ja õppetöö korraldust, lisaks vastatakse küsimustele ning toimuvad arutelud.

3.2.2. Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel

Hindamiskülastusel selgus, et koolil on olemas hästi sisustatud puidutöökoda koos kaasaegsete puitmaterjalide töötlemispinkidega. Õppetöökoja juurde kuulub veel materjalide käsitsitöötlemise klass, puitmaterjalide hoiustamise ala ja viimistlusruum. Vestlustest selgus, et pehmemööblivalmistaja eriala õpilased ei ole saanud kasutada koolis olevat õmblusklassi ning õmblustöid teostavad nad kas õpetaja õmblusmasinal või võtavad ise oma õmblusmasinad kaasa. Hindamiskomisjon soovib leida võimalusi, et õppijad saaks kasutada koolis olevat õmblusruumi õppetöö raames.

Vestlustest selgus, et ressursid on piisavad materjalide töötlemise ÕKR-i õppetöö läbiviimiseks, materjalide soetamiseks piiranguid pole. Kooli õppetöökojas tagatakse õppetundide raames tööohutus, sorteeritakse jäätmeid ja utiliseeritakse neid korrektselt, mida kinnitasid vestlusel õpetajad ja õppijad.

Vestlustest selgus, et vajamineva tööriietuse ja jalatsid ostavad õppetöö alguses õppijad ise, mille kool hiljem õpilastele kompenseerib. Praktilisetööalane juhendamine toimub koolis kohapeal erialaõpetaja poolt. Heaks näiteks on see, et õpetaja laseb õppijatel tööohutuse reeglid ka lisaks suulisele juhendamisele läbi kirjutada, et õppijatel jääks informatsioon paremini meelde. Erialaõpetaja kogub õppijatelt ka tööohutuslase juhendamise korral allkirjad. Üldise COVID-19 ohutuse tagamiseks on kool korraldanud õppijate süsteemse kontrollimise ja temperatuuri mõõtmise. Samas selgus vestlustest, et reede õhtuti ja laupäeviti, kui toimub pehme mööbli valmistaja eriala õppetöö, siis koolis ei kontrollita neid ega tehta ka vastavaid teste.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetööga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et alates 2020. aastast on kool, sh materjalide töötlemise ÕKR-is, võetud suund osa kontaktõpet läbi viia e-õppena. Õpilastel on distants- ja e-õppel osalemiseks võimalik laenutada koolist sülearvuteid. Samuti on kooli haridustehnoloogi poolt loodud videoteek õppevideotega digisüsteemide kasutamise hõlbustamiseks. Infot õppekorralduse muudatuste ja teiste

oluliste tegevuste kohta jagatakse õpilastele e-kirja teel või õppeosakonna kaudu. Vestlustest selgus, et osa õppetööd ja tunniplaani puudutavad muudatused jõuavad õpilasteni üldjoontes õigel ajal.

Esmaseks õppija toetajaks on koolis kursusejuhataja, kes jälgib õppijate osavõttu õppetööst, puudumisi, õppeedukust, toetab õpilasi, viib läbi arutelusid õpilastega, vajadusel suhtleb lastevanematega. Lisaks lihtsustab õpilaste toetamist kooli õppegruppide suurus, väikestes õppegruppides on võimalik individuaalselt lahendada õppija probleeme ning õpilasel tekib usalduslik side kursusejuhatajaga. Kuna materjalide töötlemise ÖKR-i õppetöö toimub väikestes õppegruppides, on suudetud väga kiirelt ja personaalselt lahendada õpilaste probleeme ning samuti neid ennetada. Vestlustest selgus, et kui mõni õpilastest puudub õppetööst, tegeletakse antud juhtumiga kohe.

3.2.3. Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÖKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et praktikakorraldus lähtub kooli õppekorralduseeskirja lisast 6 „Valgamaa Kutseõppekeskuse praktika korraldamise ning läbiviimise tingimused ja kord“ ning toimub vastavalt kooli õppetöögraafikule ja toetab õppekava õpiväljundite saavutamist. Õppekorralduslik info jõuab õppijateni näiteks kooli kodulehe, õppeinfosüsteemi Tahvel ja e-posti kaudu. Õpilaste praktikakohtade planeerimine toimub koolipoolselt, kus koolipoolne praktikajuhendaja lepib ettevõttega kokku praktika toimumise aja ja muud tingimused. Õpilasel on ka võimalus endal otsida ettevõtte, kus praktika sooritada, mis kindlasti arendab õppija vastutust, algatusvõimet ja ettevõtlikust. Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÖKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et ettevõtte sobivuse praktika sooritamiseks teeb kindlaks koolipoolne praktikajuhendaja. Välisriigi praktikakohta eraldi kooli poolt hindamas ei käida ja siis usaldatakse koostööpartnereid välisriigis. Hindamiskomisjon soovib koolil välja töötada praktikasüsteem, kus õppijal on võimalik ise kandideerida kooli poolt koostatud praktikaettevõtete nimekirja alusel praktikakohale. Selline süsteem toetab oluliselt õpilaste suhtlemise, algatusvõime ja ettevõtlikkuse arengut ning teisi võtmepädevusi.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÖKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et kool, sh materjalide töötlemise ÖKR-is kogub praktikaettevõtetele õppija praktikapäeviku kaudu tagasisidet praktika õnnestumise kohta. Hindamiskomisjon soovib keskenduda mitte niivõrd õnnestumistele kui ebaõnnestumistele, millest õppida ja mille põhjal arendustegevusi planeerida. Hindamiskomisjoni eelnevat väidet toetasid ka vestlustel praktikaettevõtted, kellega hindamiskomisjon vestles. Samuti tõid praktikaettevõtted välja, et peale praktika sooritamist kooli poolt ettevõttele tagasisidet praktika kohta ei anta.

Vestlustest selgus, et ettevõttesse praktikale minevate materjalide töötlemise ÖKR-i õppijatega üldiselt ettevõtetes probleeme ei ole olnud, pisikesed arusaamatused on alati lahendatud ning kool on praktikaperioodi ajal olnud aktiivne suhtleja ning probleemidele lahenduste otsija. Samas aga toonitati ettevõtete poolt, et õpilaste puhul tuleb koolil suuremat rõhku panna võtmepädevuste nagu suhtlemisoskuse, algatusvõime ja ettevõtlikkuse arendamisele, samuti tõid ettevõtted välja sellised oskused, nagu otsustusvõime, vastutustunne. Lisaks võiks enne praktikale minekut olla paremini omandatud ka erialased algteadmised. Hindamiskomisjon soovib koolil õppeprotsessis kasutada erinevaid aktiivõppe meetodeid, mis aitaksid kujundada ja arendada õpilaste otsustus- ja vastutustunnet ning erialaseid algteadmisi.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÖKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et materjalide töötlemise ÖKR-i erialade õppijad on hindamisperioodil osalenud erialaga seotud vabariiklikel kutsemeistrivõistel. Näiteks on saavutatud ühel korral viies ja kahel korral seitsmes koht.

Vestlustest selgus, et kutseksamiks ettevalmistamine käib õppetöö raames. Dokumendianalüüsist, selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i erialade kutseksamitel on hindamisperioodil osalenud kokku 41 õppijat, kellest kutseksami on sooritanud 43,6% (vt Tabel 4). Juhtõpetaja sõnul ei ole tisləri kutseksami korraldamisel mõistlik, et neljaosalise eksami puhul ühe osa ebaõnnestumisel on kogu eksam hinnatud mittesooritamisenä. Samuti on kogu eksam õpilastele liiga töömahukas. Hindamiskomisjoni soovitab kutseandjal valida tisləri kutseksami läbiviimiseks sobivam eksami vorm ja hindamise meetodid.

Tabel 4. Materjalide töötlemise ÕKR-i erialade õppijate kutseksami sooritamine.

Õppeaasta	Kutse/ kvalifikatsiooni tase	Kutseksamil osalejate arv	Kutseksami sooritanute osakaal %-des
2015/2016	Tisler, tase 4	5	40
2016/2017	Tisler, tase 4	2	50
2017/2018	Tisler, tase 4	8	63
2018/2019	Tisler, tase 4	8	75
	Puidupingioperaator, tase 3	4	0
	Puidupingioperaator, tase 3 töökohapõhine	4	75
2019/2020	Tisler, tase 4	3	33
	Puidupingioperaator, tase 3	2	50
2020/2021	Tisler, tase 4(kutseõpe)	4	50
	Puidupingioperaator, tase 3	1	0
	Hindamisperioodil kokku	41	43,6

Allikas: Kooli poolt edastatud materjal.

3.2.4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i õppeprotsessis tagatakse õpiväljunditest lähtuva õppesisu hindamine õpiväljundite saavutamist toetavate hindamiskriteeriumite kirjeldamisega ja nende sooritamise jälgimisega õpetajate poolt tundides, praktilisel töö ja praktilal.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, ja vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i praktikaettevõtte ning õppija informeerimise ja koolitamise eest vastutab koolipoolne praktikajuhendaja kogu praktikaperioodi jooksul. Praktilal õpiväljundite saavutamist hinnatakse koostöös kooli ja ettevõtte poolse praktikajuhendaja poolt. Peale praktikaperioodi lõppu toimub koolis praktika kaitsmine. Selleks on moodustatud praktikate kaitsmiste komisjonid, kuhu kuuluvad õppekorraldusspetsialist, koolipoolne praktikajuhendaja, valdkonna juhtõpetaja või eriala kutseõpetaja. Praktika loetakse

arvestatuks, kui õppija on töötanud praktikaettevõttes ettenähtud ajal vastavalt praktikalepingule ja kaitsnud oma praktikat komisjoni ees. Praktikaettevõtete juhendajatele on koostatud konkreetsed juhendid, et ettevõttepoolsetel juhendajatel oleks võimalikult lihtne anda koolile tagasisidet õpilaste tegemiste kohta.

3.2.5. Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, ning vestlustest selgus, et kooli, sh materjalide töötlemise ÕKR-i õppijate vajadus tugiteenuste järele tehakse kindlaks näiteks läbi kursusejuhendaja tunni, õppekomisjoni töö või koostöös õpetajate ning tugispetsialistide vahel. Õppijate toetamiseks on tugiteenustega seotud info koondatud kooli koduleheküljele, kust leiab vajadusel õppija vajaliku info ja kontaktid, lisaks koolisestele kontaktidele on info olemas ka kooliväliste tugiteenuste kontaktide kohta. Vestlustest õppijatega selgus, et nad on kursis koolis rakendatud tugiteenusega ning teavad, kelle poole vajadusel pöörduda. Hinnanguliselt on rakendatud tugiteenust kasutanud ~10% materjalide töötlemise ÕKR-i õppijatest. Lisaks selgus vestlustest, et täna on tugisüsteem arendamisel, näiteks on õppijate toetamiseks soov värvata psühholoog. Hindamiskomisjon soovib viia läbi süsteemselt tugisüsteemi mõjuanalüüsi, et mõista, kas antud tugisüsteemil on mõju õppijate õpimotivatsioonile, sh väljalangemisele jne. Sellest lähtuvalt saab teadlikult tugisüsteemi edasi arendada. Samas hindamiskomisjon tunnustab kooli, et tugisüsteemi arendustega tegeletakse.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist, ja vestlustest selgus, et õppijate toetamiseks töötab koolis õppekomisjon. Õppekomisjon toetab õppijat koostöös õpetajatega õpiraskuste ennetamiseks või siis nendest ülesaamiseks. Õppekomisjonis vesteldakse õpilastega, kes on sattunud õppimisega raskustesse. Vajadusel rakendatakse sobivad tugimeetmed või suunatakse edasi nõustamisele. Nõustamisega tegelevad peamiselt kursusejuhataja ja sotsiaalpedagoog. Hinnanguliselt on hindamisperioodil nõustamisele suunatud ~10% materjalide töötlemise ÕKR-i õppijatest.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, ning vestlustest selgus, et õppijate esimeseks kontaktisikuks koolis on kursusejuhataja. Kursusejuhataja on õppijatele ka peamiseks info edastajaks koolis. Vestlustest õppijatega selgus, et kursusejuhendajaga on vajadusel lihtne kontakti saada ning nad on rahul infoliikumisega koolis, info vahetuseks on loodud sotsiaalmeedias ka erinevaid gruppe.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et HEV õppijate toetamiseks on koolis loodud tugirühm, mis tuvastab õpilase erivajaduse ning määrab vajalikud tugiteenused või tugimeetmed ja koostab rakendusplaani. Kooli tugirühma kuuluvad kooli sotsiaalpedagoog, õppetöö logistik ja materjalide töötlemise ÕKR-i juhtõpetaja.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja õppetöoga seotud dokumentide analüüsist, selgus, et koolis reguleerib varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise korda (VÕTA) õppekorralduseeskirja lisa 2 „Valgamaa Kutseõppekeskuse varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise kord“. Info VÕTA kohta on üleval ka kooli kodulehel, sh selgitav videojuhend VÕTA taotluse koostamiseks. Koolis on moodustatud VÕTA komisjon, kuhu kuulub ka materjalide töötlemise ÕKR-i juhtõpetaja.

Materjalide töötlemise ÕKR-i õppijatest on hindamisperioodil keskmiselt katkestanud õpingud 40% õpinguid alustanutest. Peamised õpingute katkestamise põhjused on seotud õppevõlgnevuste tekkimisega. Vestlustest selgus, et katkestamise vähendamiseks on hindamisperioodil näiteks loodud tugiteenuste süsteem, HEV õppija tugisüsteem, toimuvad eelkutseõppe päevad, tõhustatud vastuvõtukomisjoni tööd, kuhu on kaasatud piirkonna Rajaleidja ja Eesti Töötukassa spetsialiste, toimunud õppijate süsteemne toetamine läbi õppekomisjoni, mille tööd on muudetud ja arendatud,

käivitatud on tunnivaatluste süsteem, õppijatele pakutakse kokkuleppel õpetajaga konsultatsioonide ja järele vastamise võimalusi. Lisaks viivad kursusejuhendajad õppijatele regulaarselt läbi arenguveestlusi, et selgitada välja õppijate motivatsioon, toetuse vajadus ja võimalikud abimeetmed. Vestlustest selgunud hinnangute alusel püütakse leida parimad võimalused iga õppija toetamiseks ning õpinguid katkestavate õppijate vähendamiseks.

Vestlustest selgus, et õppijate arvu tõstmisega tegeletakse koolis, sh materjalide töötlemise ÕKR-is teadlikult näiteks kooli mainekujunduskampaania kaudu. Lisaks selgus õpetajatega vestlustest, et kooli tulevatel õpilastel ei ole selget ettekujutust erialadest ning see võib ka olla üks põhjus õppevõlgnevuste tekkimisel ja viia õpingute katkestamiseni. Õpetajate soovitusel tuleks põhikoolides oluliselt suuremat tähelepanu pöörata õpilaste teadlikule ja individuaalsele karjääriõppele. Hindamiskomisjon soovitab koolil leida viise ja võimalusi, kuidas materjalide töötlemise ÕKR-i erialadele vastuvõtul õppida tulevast õppijat paremini tundma, sh õppija erialale sobivust, motivatsiooni, teadlikkust valitud erialast, et teda edaspidises õppetöös tõhusamalt toetada.

Vestlustest selgus, et õppijate toetamiseks on õppijatel võimalik kasutada õpilaskodu teenust, info teenuse kohta on leitav kooli kodulehelt. Vestlustest selgus, et hinnatava ÕKR-i õppijatest kasutab õpilaskodu teenust ~20% õppijatest.

Vestlustest selgus, et õppijatel on võimalik vabaajaveetmiseks kasutada koolis olevat jõusaali, kuid vähese lahtiolekuaja tõttu on jõusaali kasutamise võimalused piiratud.

Vestlustest selgus, et koolis on toimiv õpilasesindus, kuhu kuulub ka materjalide töötlemise ÕKR-i õppijaid. Õpilasesindusega seotud info on leitav kooli koduleheküljelt.

Vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i õppijad on kursis õppijatele suunatud toetustega. Toetustega seotud info on leitav kooli koduleheküljelt.

Dokumendianalüüsist ja vestlustest selgus, et koolis, sh materjalide töötlemise ÕKR-is võeti 2021. aastal kasutusele uus tagasisidesüsteem, mille kaudu hakatakse uurima ka õppijate rahulolu.

Järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õppimise ja õpetamise kohta

Tugevused

1. Õppetöö läbiviimisel rakendatakse efektiivsuse tagamiseks liitgruppe.
2. Õpperühmade väikus tagab individuaalse lähenemise võimaluse kõigile õppijatele.
3. Õppekavarühmal on väga hea materiaalne baas ning piisavalt ressursse õppetöö läbiviimiseks.
4. Kooli vastuvõtuga seotud info on koondatud kooli koduleheküljel ühte rubriiki.

Ettepanek kutseandjale

1. Rakendunud tislari neljaosalise kutseeksami puhul ühe osa ebaõnnestumisel on kogu eksam hinnatud mittesooritamisenä, lisaks on kogu eksam õppijatele liiga töömahukas. Hindamiskomisjoni soovitab kutseandjal leida võimalusi täna rakendunud süsteem muuta sooritajasõbralikumaks ning valida tislari kutseeksami läbiviimiseks sobivam eksami vorm ja hindamismeetodid.

Arenguvõimalused

1. Leida võimalusi üldõpingute moodulite õpetajate ja kooli poolt tunnustatud praktikaettevõtete esindajate ning õpetajate kaasamiseks vastuvõtukomisjonide töösse.
2. Leida võimalusi õppekavarühma erialadele vastuvõtul õppida tulevast õppijat paremini tundma, et teda edaspidises õppetöös tõhusamalt toetada.

3. Leida võimalusi kaasata senisest enam piirkonna ettevõtteid täienduskoolituste korraldamisse.
4. Leida võimalusi töötada välja praktikasüsteem, kus õppija ise kandideerib kooli poolt eelhinnatud praktikaettevõtete nimekirja alusel praktikakohale, sest selline süsteem toetab oluliselt õpilaste suhtlemise, algatusvõime ja ettevõtlikkuse arengut ning teisi võtmepädevusi.
5. Leida võimalusi, et õppijad saaks kasutada koolis olevat õmblusruumi õppetöö raames.
6. Leida võimalusi hoida nädalas senisest enam jõusaali avatuna, et õppijad saaksid seda rohkem kasutada.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

3.3.1. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad, õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud

Haridussilma andmetel on sellel õppeaastal koolis tööl 50 õpetajat. Viimastel aastatel on kool suutnud tööle võtta nooremaid õpetajaid vanuses 30-39 aastat, mis loob hea eelduse kooli jätkusuutlikuks tegevuseks. Samuti on kool suutnud kasvatada õpetajate koguarvu 50-ne õpetajani (vt Tabel 5). Vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÖKR-i on hindamisperiodil õppetöö läbiviimisesse kaasatud mitmeid kuni 39. aastaseid õpetajaid.

Tabel 5. Valgamaa Kutseõppekeskuse õpetajate vanuseline jaotus.

Õppeaasta	Noorem kui 30	30-39	40-49	50-59	60 ja vanem	Kokku
2016/17	8	7	16	15	6	52
2017/18	7	8	10	8	2	35
2018/19	5	10	11	4	3	33
2019/20	4	11	5	7	1	28
2020/21	4	12	19	12	3	50

Allikas: Haridussilm (25.11.2021).

Õpilaste hinnangul peavad õpetajad õpilastest lugu ning suhted õpetajatega on head. Valgamaa Kutseõppekeskuse õpetajaskonna hooliv ja kaasav suhtumine on loonud tööks vajaliku toetava ja inimliku õhkkonna, kus õpetajad tõid vestlustest välja, et nad hindavad asjaolu, et nad saavad pöörduda kolleegi või juhtkonna poole oma soovidega ja probleemidega.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÖKR-i eneseanalüüsist ja hindamiskomisjoni poolt soovitud lisadokumentidest, selgus, et materjalide töötlemise ÖKR-is on kokku kolm täiskohaga lepingulist õpetajat ja üks juhtõpetaja, lisaks on veel kaks õpetajat õppetöösse kaasatud käsunduslepingu alusel. Positiivse asjaoluna saab märkida, et kool on suutnud kaasata õppetöösse koosseisuväliseid erialaspetsialiste, kes aitavad tuua õppetöösse uuendusi ning mitmekesistavad õppetööd oma erialaste teadmistega, näiteks mööbli tehnik/tehnoloog ning pehme mööbli valmistaja, tase 4 spetsialist. Täiskohaga lepingulised õpetajad omavad õpetatava erialaga seotud kvalifikatsiooni,

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

lisaks omandab juhtõpetaja kutseõpetaja tase 6 kvalifikatsiooni. Vestlustest selgus, et hindamisperioodil on õpiväljundite saavutamiseks vajalikud õpetajad olemas. Lisaks selgus vestlustest, et juhtõpetajal on suur töökoormus, lisaks täiendab juhtõpetaja ennast ülikoolis.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja hindamiskomisjoni poolt soovitud lisadokumentidest, selgus, et õpetajatöö maht ja õpetajate ametikohad on planeeritud ning vastavalt õpetaja erialasele ettevalmistusele toimub materjalide töötlemise ÕKR-is õpetajate vahel õpetatavate moodulite ja teemade jaotus. Õpetajatöö maht planeeritakse iga aasta kevadel järgmiseks õppeaastaks lähtuvalt õpperühmade komplekteerumise prognoosist ja vajadusel toimuvad korrektuurid peale lõpliku vastuvõtu selgumist. Erisusi võib planeeringus tulla ka peale talvist vastuvõttu, kõik muudatused õpetajate koormustes ja ülesannetes toimuvad poolte kokkuleppel.

Koolis, sh materjalide töötlemise ÕKR-is on rakendatud mentorluse süsteem, mida reguleerib direktori käskkirjaga kinnitatud "Valgamaa Kutseõppekeskuse mentorluse kord". Dokumendianalüüsist selgus, et koolis, sh hinnatavas ÕKR-is määratakse uuele õpetajale kuni pooleks aastaks mentor, kes toetab teda näiteks tehnilistes küsimustes ja aitab meeskonda sulanduda. Vestlustest selgus, et mentorsüsteem on aja- ja asjakohane ning sellest on uuele õpetajale abi.

Väitele "Meie koolis töötamine võimaldab mul kasutada oma teadmisi, oskusi ja võimeid" vastas jaatavalt 2015. aastal ja 2016. aastal 45% vastanutest. Koolis viiakse rahuloluküsitlusi läbi üldiselt kõikide õpetajate seas ja eraldi materjalide töötlemise ÕKR-i õpetajate rahulolu ei küsita.

Vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-is puudus hindamisperioodil kõikide ettevõtete poolsete praktikajuhendajate järjepidev ja süsteemne koolitamine ning toetamine.

3.3.2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist

Koolis, sh materjalide töötlemise ÕKR-is, on rakendatud arenguvestluste süsteem, mille raames toimub õpetaja eneseanalüüsi järel vestlus direktoriga. Rakendatud arenguvestluste süsteemi reguleerib direktori käskkirjaga kinnitatud "Valgamaa Kutseõppekeskuse arenguvestluse läbiviimise kord". Arenguvestluse eesmärgiks on vahetada infot töö tulemuslikumaks korraldamiseks ja arenguvestlus viiakse läbi vähemalt üks kord kahe aasta jooksul. Eneseanalüüsi vormist tulenedes vesteldakse näiteks õpetaja kordaminekutest, töökeskkonnast ja enesetäiendamisest ning koolitusvajadustest, lisaks on õpetajatel võimalus teha ettepanekuid. Peale arenguvestlust koostab vestluse korraldaja õpetaja kohta arenguvestluse aruande. Arenguvestluse aruandes märgitakse lisaks õpetaja nimele ära hinnang õpetaja töötulemustele ja kompetentsusele, hinnang koolitus- ja stažeerimisvajaduse kohta ning eesmärgid, arenguvajadused ja tegevused järgmiseks perioodiks. Vestlustest selgus, et arenguvestlused on olulised nende arengule ja motivatsioonile, viimase aasta jooksul ei ole arenguvestlusi toimunud. Hindamiskomisjoni hinnangul on rakendatud süsteem igati asjakohane ning loodab, et veel mitte toimunud arenguvestlused toimuvad lähiajal.

Hindamisperioodil on õpetaja arengu toetamiseks viidud läbi ka tunnivaatlusi, mille tulemusena saavad õpetajad kohese tagasiside alusel viia sisse vajalikke muutusi.

Koolis, sh materjalide töötlemise ÕKR-is koostatakse igaks õppeaastaks koolitusplaan. Dokumendianalüüsist, näiteks kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja hindamiskomisjoni poolt soovitud lisadokumentidest, selgus, et hindamisperioodil on lisaks juhtõpetajale osalenud täienduskoolitustel üks õpetaja. Juhtõpetaja on osalenud näiteks kaasava hariduse ja õpetaja eneseväärtustamisega seotud koolitustel ning õpetaja näiteks muutunud õpikäsituse ning koolitussuperviseerimisega seotud koolitusel. Vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i õpetajad vajavad lisaks juba läbitud enesearengu ja HEV õppijatega seotud koolitustele veel samadel teemadel koolitusi, et täiendada nende teadmisi ja oskusi.

Õpetajate erialase arengu toetamiseks on hindamisperioodil koolis rakendatud projekt "Praktikasüsteemi arendamine Valgamaa Kutseõppekeskuses", mille eesmärk on toetada õpetajate stažeerimist ettevõtetes, lisaks on koolis rakendatud direktori käskkirjaga kinnitatud "Valgamaa Kutseõppekeskuse õpetajate stažeerimise kord". Dokumendianalüüsist selgus, et hindamisperioodil on materjalide töötlemise ÕKR-i õpetajatest stažeerimas käinud üks õpetaja ja juhtõpetaja. Hindamiskomisjoni hinnangul tuleb koolil leida võimalusi õpetajate stažeerimiseks.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja kooli personaliga seotud dokumentidest, selgus, et koolis, sh materjalide töötlemise ÕKR-is toimub regulaarselt koolitustelt ja projektides osalemisest saadud teadmiste ning kogemuste jagamine, mille tulemusena arendatakse õpetajate teadmisi. Hindamisperioodil läbiviidud rahulolu-uuringust selgus, et vastanud õpetajate keskmine hinnang väitele "meie koolis vahetatakse töölaseid kogemusi ja teadmisi" oli 2020/21. õppeaastal 3,70 kuue palli süsteemis. Hindamiskomisjoni hinnangul on see tulemus rahuldav.

Kooli, sh materjalide töötlemise ÕKR-i õpetajate võimalikud lisatasud on fikseeritud direktori käskkirjaga kinnitatud kooli töötasustamise põhialustes. Vestlustest selgus, et vestlustel osalenud õpetajad on käskkirjas fikseeritud lisatasudega hästi kursis ning need lisatasud on õpetajatele hinnangul motiveerivad.

Õpetajate metoodiline ja digitehnoloogiline toetamine toimub koostöös koolis töötava haridustehnoloogiga.

Dokumendianalüüsist, sh kooli materjalide töötlemise ÕKR-i eneseanalüüsist ja hindamiskomisjoni poolt soovitud lisadokumentidest, ja vestlustest selgus, et materjalide töötlemise ÕKR-i õpetajad on loonud õppijate õpipädevuste arendamiseks ja toetamiseks erinevaid e-õppekursusi, näiteks "Alternatiivmaterjalide (MDF, HDF, PLP jne) kasutamine", "Plaatmaterjalid", "Pehmemööbli valmistaja ja mööbli restaureerimis- sadulsepa koolitus", mida kasutatakse aktiivselt õppetöös.

Hindamisperioodil läbiviidud rahulolu-uuringust selgus, et vastanud õpetajate keskmine hinnang väitele "meie koolis jagatakse tunnustust hästi tehtud töö eest" oli 2020/21. õppeaastal 3,70 kuue palli süsteemis. Hindamiskomisjoni hinnangul on see tulemus rahuldav.

Järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma õpetajate kohta

Tugevused

1. Õppetöösse on kaasatud koosseisuväliseid erialaspetsialiste, mis toetab õpilaste ajakohaste teadmiste õpetamist.
2. Koolis on loodud uute õpetajate toetamiseks mentorsüsteem.

Arenguvõimalused

1. Leida võimalusi õppekavarühma õpetajate stažeerimiseks.
2. Leida võimalusi õpetajate paremaks toetamiseks, lisaks kooli üldise õpetajate rahuloluküsitlustele selgitada välja üks kord aastas ka õppekavarühma õpetajate rahulolu õppekavarühma lõikes.
3. Õpetajate järjepidevaks toetamiseks leida võimalusi viia õppekavarühma õpetajatega arenguestlusi läbi igal aastal.
4. Leida võimalused kõikide õppekavarühma erialadega seotud praktikajuhendajate süsteemseks ja järjepidevaks toetamiseks ning koolitamiseks.
5. Leida võimalusi juhtõpetaja töökoormuse vähendamiseks õpingute ajaks.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühma osas

Peamised järeldused

Tugevused

1. Õpperühmade väiksus tagab individuaalse lähenemise võimaluse kõigile õppijatele.
2. Õppekavarühmal on väga hea materiaalne baas ning piisavalt ressursse õppetöö läbiviimiseks.
3. Kool on arendanud koostöös Urvaste Kooliga välja ja pakub õppimisvõimalusi lähipiirkondade hariduslike erivajadustega õppijatele. Kool näeb oma jätkusuutlikuse tagamise peamise tugevusena lähimaakondade hariduslike erivajadustega õppijatele sobivate koolitusvõimaluste pakkumises.

Ettepanek kutseandjale

1. Täna rakendunud tislari neljaosalise kutseeksami puhul ühe osa ebaõnnestumisel on kogu eksam hinnatud mittesooritamisena, lisaks on kogu eksam õppijatele liiga töömahukas. Hindamiskomisjoni soovitab kutseandjal leida võimalusi täna rakendunud süsteem muuta sooritajasõbralikumaks ning valida tislari kutseeksami läbiviimiseks sobivam eksami vorm ja hindamise meetodid.

Arenguvõimalused

1. Õppijate ja õpetajate paremaks toetamiseks soovitab hindamiskomisjon, lisaks kooli üldise õppijate ja õpetajate rahuloluküsitulele, selgitada välja üks kord aastas ka õppekavarühma õppijate ja õpetajate rahulolu õppekavarühma lõikes.
2. Kaaluda võimalust koostöös Valgamaa Gümnaasiumiga luua ühisõppekavad, et pakkuda gümnaasiumi õpilastele õppe ajal lisaeriala omandamise võimalust ja seeläbi äratada õppijates huvi materjalide töötlemise õppekavarühma erialade vastu.
3. Leida võimalusi suurendada koostööd ettevõtetega ja teiste huvigruppidega, et pakkuda piirkonna ettevõtjatele uute oskustöölise väljaõppe koolituse ning edendada töökohapõhise õppe võimalusi, sh kaaluda võimalust CNC-pingi operaatori õppekava väljatöötamist ja rakendamist.
4. Leida võimalusi õppekavarühma erialadele vastuvõtjal õppida tulevast õppijat paremini tundma, et teda edaspidises õppetöös tõhusamalt toetada.
5. Leida võimalusi töötada välja praktikasüsteem, kus õppija ise kandideerib kooli poolt eelhinnatud praktikaettevõtete nimekirja alusel praktikakohale, sest selline süsteem toetab oluliselt õpilaste suhtlemise, algatusvõime ja ettevõtlikkuse arengut ning teisi võtmepädevusi.
6. Leida võimalused kõikide õppekavarühma erialadega seotud praktikajuhendajate süsteemseks ja järjepidevaks toetamiseks ning koolitamiseks.